



תאריך עדכון: 22.10.19

שם ומספר הקורס: ויכוחים על עקרונות היהדות – תחילת תנועת הרפורמה במסמכים מהמאה ה-19

(30-013-01)

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תש"פ סמסטר: א' היקף שעות: 2 ש"ש

א. מטרת הקורס:

בקורס לומדים על ההגות של ה"רבנים הרפורמים" הראשונים – הצדקתם של השינויים בדת שהציעו ומטרתם – על ידי קריאת מסמכים בני הזמן: שו"תים, סידורים והפרוטוקולים של ועידות הרבניות בגרמניה במאה ה-19. נגיע לתמונה היסטורית כוללת לגבי הסיבות של הקמת תנועת הרפורמה ביהדות.

ב. תוכן הקורס:

מהלך השיעורים: בשיעורים נקראה ונדון בטקסטים ובמסמכים מהמאה ה-19 –

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור
1	מבוא לתקופה (עת החדשה) וההגות היהודית בגרמניה במאה ה-19
	ויכוח על מועמדות של גייגר כרב בברסלאו 1840 שו"ת הרב איינהורן
2	קריאה מן הפרוטוקולים של הוועידות הרבנים בגרמניה בשנים 1844-1846: האמונה במשיח'שויון של נשים (איינהורן)

מאמר "היחסים בין המשמעות הטבעית של המקרא לפירוש התלמודי" של אברהם גייגר 1844 על פרשנות חז"ל והצדקתם של ההלכה	3
הרב שמואל הולדהיים: חוק התורה בימות המשיח 1845	4
קריאה בסידורים הרפורמים הראשונים	5
ביקורת המקראה: ספר "מקרא ותרגום" של אברהם גייגר 1857	6
"קווים מנחים לתוכנית ליהדות ליברלית" (1912)	7
תאולוגיה חדשה: הרמן כהן	
אחרית דבר	8

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין. לא נדרש ידע קודם בתכנות.

חובות / דרישות / מטלות: קריאת חומרים, עבודה בסיום הקורס.

מרכיבי הציון הסופי: הציון ייקבע על פי הציון העבודה בסיום הקורס.

ד. ביבליוגרפיה:

ספרי עזר:

אלי שביד, תולדות ההגות היהודית בעת החדשה (המאה ה-19 -), תל אביב 1978
מיכאל מאיר, בין מסורת לקדמה: תולדות תנועת הרפורמה ביהדות, ירושלים: שזר, תש"ן
מיכאל מאיר, הדות בתוך המודרניות: חיבורים על ההיסטוריה והדת היהודית, תל אביב
2006
יצחק שורש, הפנייה לעבר ביהדות המודרנית; ירושלים: מרכז זלמן שזר, תש"ס 2000

Philipson, David: *The Reform Movement in Judaism*, NY 1907

Guttmann, Alexander: *The Struggle over Reform in Rabbinic Literature during the last Century and a half*, New York: 1976

Petuchowski, Jakob Josef *Prayerbook Reform in Europe: the Liturgy of European Liberal and Reform Judaism*, New York: 1968.